

Arbets

ACC. N:R **M.12237: /.**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hornskedar och andra föremål av horn.

Matskedar av trä har jag aldrig använt direkt till måltid. Något träskedar hade vi i vårt hem för vissa hushållsgöromål, på slutet av förra seklet, och i början på detta, träslaget var asp eller lind. När hornskedar började användas kan jag inte med bestämdhet säga, men mina farfar- och morföräldrar gagnade ju sådana. Fördelarna för hornskedarna var ju att de var hållbarare och hade ju en längre livslängd framför träskedarna. Hornskedarna får det väl sägas om, att de kom ur bruk i början på detta århundradet i mina hemtrakter, något varierande. Min mor gagnade hornskedar i vardagsbruk så länge hon levde, hon dog 1924, men den yngre generationen hade ju lagt dem till sida då, men det oaktat har vi ett halvt duss. i mitt nuvarande hem som ett minne, får man ju säga. Metallskedarna blev med ett slag moderna och var ju kanske något lättare att diska. Jag kan minnas, att far och mor hade var sin hornsked, försedd med initialebokstav på skaftet, aptiten var visst inte så god heller, om inte de fick sin bestämda skeda. De diskades som vanligt husgeråd och förvarades i bordslådan. Jag för min del kan inte minnas, att arbetsfolk medförde matskedar, däremot var det någon som medförde fällkniv och gagna vid måltid. Mor hon tala däremot om vid gillestillfälle i hennes ungdom i Stiby o. Ö. Wemmerlov, på 1860-70 talet, så medfördes både kniv och sked. Husgerådsaker fanns det ju av doser, lie och kruthorn samt fjälsterhorn, vävskedskrokar och

ACC. N:R M. 12237:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kammar. Inköpen av hornskeदार och andra föremål av horn i min hemtrakt H.hög skedde ju av kringvandrande västgötar eller vävskedsknallar från trakten av Borås. Inköp av dylika saker skedde ju även på Kiviks marknad. Priset på hornskeदार kan jag inte direkt uppgiva, jag har frågat flera äldre personer men de kan inte håller lämna någon upplysning därom. Också är det ju saker, som man inte la sig så särskilt hårt på, på den tiden, annars tala nog mor om det mer än en gång. Beträffande arbetets utförande i min hembygd kan jag bestämt säga att sådant förekom inte det var ju en utpräglad jordbruksbygd. Hur arbetet direkt utfördes kan jag ju inte så särskilt yttra mig om. Hornen kokades ju och formades för de olika ändamålen, hornet utgjordes dels av ox- och kohorn. En sak som jag särskilt minns, var när mor hade köpt hornskeदार var att hon satte dem i surdeg eller la dem i rågmjöl och lät dem ligga där en längre tid, för att hornsmaken skulle försvinna. Skedarna såldes i dussinvis och de övriga sakerna i styckevis.